

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นมเป็นอาหารเสริมชนิดหนึ่งที่มีคุณค่าและคุณประโยชน์ คนที่ดื่มนมจะมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง นมเป็นอาหารที่ย่อยง่าย อุดมไปด้วยสารอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายมากมาย เช่น โปรตีน แคลเซียม วิตามินเอ และวิตามินบีสอง ซึ่งเด็กที่อยู่ในวัยเจริญเติบโตจะมีความต้องการสารอาหารเหล่านี้มากกว่าผู้ใหญ่ เพราะร่างกายต้องไปสร้างกระดูก ฟัน กล้ามเนื้อ ฯลฯ และหากได้รับสารอาหารเหล่านี้ที่ไม่เพียงพอกับความต้องการแล้ว จะทำให้เด็กเป็นโรคขาดสารอาหารหลายอย่างโดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดโปรตีน เพราะนอกจากจะมีผลเสียต่อร่างกายแล้ว ยังมีผลต่อสติปัญญาของเด็กด้วย (กองโภชนาการกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2550: ออนไลน์)

โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เริ่มมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2535 ในสมัยนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี จนถึงปัจจุบัน เริ่มแรกจัดให้โรงเรียนสำหรับเด็กอนุบาลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยปัจจุบันคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ สพฐ. จากนั้นมีการขยายชั้นเรียนและจำนวนวันที่ดื่มนมขึ้น โดยในปี 2549 มีเป้าหมายจัดสรรนมให้นักเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6,082,411 คน งบประมาณรวม 6,989.1 ล้านบาท จำนวนวันที่ดื่มนม 230 วัน/ปี หรือสองภาคการศึกษา (ศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรี, 2549: ออนไลน์) รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้แก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษาเป็นประจำทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพอนามัยของเด็กนักเรียนในระดับชั้นดังกล่าว ทุกคนได้ดื่มนมที่มีคุณภาพตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข อย่างน้อย 200 ซีซี ต่อคนต่อวัน และให้นักเรียนในระดับนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีพัฒนาการทางด้านร่างกายเป็นไปตามเกณฑ์ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2550: ออนไลน์)

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่และมีความเจริญ เป็นเขตที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น มีโรงเรียนของรัฐบาลที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาอยู่จำนวน 561 โรงเรียน (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่, 2550: ออนไลน์) ซึ่งแต่ละโรงเรียนจะมีคณะกรรมการดำเนินงานนมโรงเรียน ที่เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการอาหารเสริม (นม)

โรงเรียน โดยทำหน้าที่ดำเนินโครงการอาหารเสริม (นม) พิจารณาเห็นชอบแผนการดำเนินงานให้
 เป็นไปตามนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่ควบคุม กำกับ ติดตาม นิเทศ
 ทำการประเมินผลและรายงานผลอีกด้วย (อดุง สุคันธะมาลา, 2538) ซึ่งโครงการอาหารเสริม (นม)
 โรงเรียนนี้ จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาร่างกายของนักเรียนให้มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรงและมี
 น้ำหนัก ส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข และเป็นการปลูกฝังการดื่มนม
 ในเด็กและเยาวชน ให้พัฒนาร่างกายและสติปัญญา นอกจากนี้โครงการนี้ยังช่วยส่งเสริม
 สนับสนุนการใช้ นำนมดิบในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมของรัฐบาลอีกด้วย (ศูนย์ปฏิบัติการ
 นายกรัฐมนตรี, 2550: ออนไลน์) จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า นมโรงเรียนบางส่วนมีการ
 รั่วซึมของถุง จากวิธีการขนส่ง เกิดการปนเปื้อนและการเก็บรักษานมเพื่อรอการแจกจ่ายให้กับ
 นักเรียน บางครั้งมีการจัดการไม่ถูกต้องเป็นเหตุให้เกิดการเสื่อมเสียหรือการเปลี่ยนแปลงใน
 คุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายกับนักเรียนและจะส่งผลกระทบต่อความมั่นใจใน
 ผลิตภัณฑ์ของทางโรงงานผู้ผลิตด้วย นอกจากนี้ คณะกรรมการดำเนินงานนมโรงเรียน ที่ได้รับ
 คัดเลือกมาปฏิบัติหน้าที่นี้บางท่านยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความรู้สึกหรือความคิดเห็น
 ที่หลากหลาย มีทัศนคติที่แตกต่างกันเกี่ยวกับโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ซึ่งจะมีมุมมองที่
 ต่างกัน บางท่านมองที่ประโยชน์ของโครงการที่นักเรียนจะได้รับ แต่บางท่านยังมีความคิดเห็น
 ว่าโครงการไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากมีปัญหาด้านการดำเนินงาน ที่ให้ อบต. เป็นผู้รับผิดชอบ
 รับนโยบายจากรัฐบาล และส่งให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการต่อ มีปัญหาด้านคุณภาพของนม ตามที่
 กล่าวมาแล้วเบื้องต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่อง ทัศนคติของคณะกรรมการ
 ดำเนินงานนมโรงเรียน ระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาของรัฐบาล ที่มีต่อโครงการอาหารเสริม
 (นม) โรงเรียน ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงาน
 โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน และเป็นประโยชน์ต่อผู้ส่งมอบหรือผู้ผลิตนมโรงเรียน รวมทั้ง
 บุคคลอื่นที่มีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานนมโรงเรียนด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาทัศนคติของคณะกรรมการดำเนินงานนมโรงเรียน ระดับประถมศึกษา ใน
 สถานศึกษาของรัฐบาล ที่มีต่อโครงการอาหารเสริม(นม)โรงเรียน ในจังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบผลการศึกษาทัศนคติของคณะกรรมการดำเนินงานนมโรงเรียน ระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาของรัฐบาล ที่มีต่อโครงการอาหารเสริม(นม)โรงเรียน ในจังหวัดเชียงใหม่

2. ผู้ประกอบการ ผู้สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาธุรกิจหรือการปรับปรุงแนวทางดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอาหารเสริม (นม)โรงเรียนได้

1.4 นิยามศัพท์

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกหรือความคิดเห็น และพฤติกรรมของคณะกรรมการดำเนินงานนมโรงเรียน ระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาของรัฐบาล ที่มีต่อโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ในจังหวัดเชียงใหม่

คณะกรรมการดำเนินงานนมโรงเรียน ระดับประถมศึกษา ในสถานของรัฐบาลหมายถึง คณะกรรมการที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีหน้าที่ดูแลโครงการอาหารเสริม (นม) ของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่

โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน หมายถึง โครงการอาหารประเภทนมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติตามนโยบายของรัฐบาล